

blev vedtagen i 1909 — vil den danske Flaade, som tænkes værende i København, ikke kunne naa ned til Masnedø-Stillingen, inden Vejen dertil er bleven spærret af en overlegen Sømagt, og det kan slet ikke nægtes, at det er ganske rigtigt. Hvis man gaar ud fra, at Tyskland er Fjenden, er der ingen Tvivl om, at denne Fjende, der rejser Kampen, vil fra Kiel kunne være ovre ved Masnedø-Stillingen, inden den danske Flaade kan naa fra København til Grønsund. Men naar det er givet, er det samtidig dermed givet, at Masnedø-Stillingen ikke kan danne noget Støttepunkt, nogen Reduit for den danske Flaade, thi den danske Flaade vil aldrig naa derned. Det var den ene af de Opgaver, Masnedø-Anlægget havde at løse, og som Masnedø-Anlægget sikkert aldrig kan komme til at løse. En anden Opgave, man tildelte Masnedø-Anlægget, var den, at det skulde kunne vedligeholde Forbindelsen mellem Sjælland og Lolland-Falster, og man hævdede, at denne Forbindelse var det af Vigtighed at vedligeholde, særlig naar der var Tale om Mobilisering, om Overførelse af Mandskab i Mobiliseringstilfælde fra Lolland-Falster til Sjælland. Men hvis Masnedø-Anlægget ikke kan løse den første Opgave: at være et Tilflugtssted, et Støttepunkt for Flaaden, kan det endnu mindre løse den anden Opgave. Lad os tænke os, at Masnedø-Fortet ikke findes; i saa Fald vil et Par fjendtlige Skibe, eller et enkelt, hvis det er stærkt, liggende i Storstrømmen, kunne hindre Mobiliseringsmandskabet i at komme over til Masnedø og dermed i at komme til Sjælland. Men lad os tænke os, at vi have Masnedø-Fortet; i saa Fald vil en Fjende ved at landsætte ved Gedser en Styrke paa 500—1.000 væbnede Mand, som gaa videre op gennem Falster, fuldstændig kunne forstyrre Mobiliseringen paa Lolland-Falster. Det lader sig slet ikke tænke, at man i saa Fald skulde være i Stand til at mobilisere Mandskabet fra Lolland-Falster, der altsaa skulde samles for at føres over til Sjælland uden at være iklædt, uden at have faaet Vaaben, uden nogen som helst Rammer. Det er fuldkommen overflødig at have Masnedø-Anlægget; det kommer slet ikke til at spille nogen Rolle under hele dette Forhold. Om der ligger et Fort paa Masnedø eller ej, om der er Forbindelse mellem Lolland-Falster og Sjælland eller ej, er ganske ligegyldigt, thi Mobiliseringen paa Lolland-Falster vil let kunne forstyrres ved mindre Ulejlighed end ved Anvendelse af nogle større Krigsskibe. Naar det er Tilfældet

— og at det er det, kommer man ikke udenom —, at Masnedø-Stillingen hverken kan bruges som Støttepunkt og Tilflugtssted for Flaaden eller umuliggøre, at Mobilisering paa Lolland hindres af en Fjende, saa have vi ikke Brug for Masnedø-Stillingen, saa er den ganske overflødig.

Sammen med Masnedø-Anlægget falder en hel Del Anlæg, nemlig Anlægget paa Harbølle, som ikke er nogen Nytte til, Vejro-Fortet og Anlægene paa Stignæs og Helholm, som heller ikke ere nogen Nytte til, medmindre man beholder Masnedø-Anlægget. Hvad Anlægget paa Harbølle angaar, kunde jeg have Lyst til at nævne en ganske interessant Omstændighed. Forholdet ved Indløbet fra Østersøen til Grønsund er det, at der i Øjeblikket ikke er Vand nok til, at større Skibe kunne gaa ind. Der er to Dyb, et paa hver Side af Hestehoveddyb og Mønsdyb, i hvilke der ikke er over 12 Fod Vand. Hvis man siger: Vi ville have Grønsund uddybet, saaledes at større Skibe kunne gaa igennem, derfor ville vi stille Forslag om at uddybe Løbet til 18 Fod, og naar det er sket, vil det blive nødvendigt at anlægge et Fort ved Siden af Harbølle for at hindre Fjenden i at sejle gennem dette uddybede Løb og falde Masnedø-Stillingen i Ryggen, siger jeg: Men i Herrens Navn, saa lad være at uddybe Grønsund til 18 Fod, saa er man sikker paa, at de større fjendtlige Skibe ikke gaa derigennem. Skulde man endelig kunne motivere Nødvendigheden af et Harbølle-Fort, vil det først kunne være, naar Grønsund er uddybet til 18 Fod, ikke før. — Foruden de Anlæg, jeg her har omtalt, er der to, overfor hvis Afskaffelse jeg, det indrømmer jeg straks, staar mere svagt i min Motivering. Det ene er Anlægget ved Isefjord, det andet Forstærkningen af Avedøre-Batteriet. Men skulde man finde, at man kan gaa med til det øvrige, skal jeg ikke være uvillig til at strække mig langt og sige: Ja, ja, lad saa det blive liggende til videre; vi finde vel gode Grunde til at gaa imod det ogsaa, uden at det kan siges, at Hovedtrækkene i den foreliggende Ordning ere forstyrrede. Meningen med disse Lovforslag har nemlig, som jeg sagde til at begynde med, ikke været den at kræve, at ærede Medlemmer, som have stemt for Militærordningen af 1909, skulde gaa imod Hovedtrækkene, imod Princippet i den Ordning, de vedtog den Gang.

Fra Spørgsmaalet om Nedlæggelsen eller Afskaffelsen af disse Fæstningsanlæg kommer jeg til Spørgsmaalet om Ændringen i Hærloven, en Ændring, som gaar ud paa at afskaffe den 6 Dages Indkaldelse i Re-